

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Marta Izmajłowicz-Górska

Protokolant: asystent sędziego Aneta Komendarska

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2016 roku w Nowym Dworze Mazowieckim

na rozprawie

sprawy z powództwa H. (...) z siedzibą w K.

przeciwko E. J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej E. J. na rzecz strony powodowej H. (...) z siedzibą w K. kwotę 22 391,02 (dwadzieścia dwa tysiące trzysta dziewięćdziesiąt jeden 02/100) złotych wraz odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP w skali roku od kwoty 14 538,50 (czternaście tysięcy pięćset trzydzieści osiem 50/100) złotych od dnia 29 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 roku w wysokości nie przekraczającej odsetek maksymalnych za opóźnienie;

II. zasądza od pozwanej E. J. na rzecz strony powodowej H. (...) z siedzibą w K. kwotę 2 697 (dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt siedem) złote tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 2 400 (dwa tysiące czterysta 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Strona powodowa H. (...)z siedzibą w K. (dalej „Fundusz”) w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 30 stycznia 2015 roku domagała się zasądzenia od pozwanej E. J. kwoty 22 391,02 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia 29 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu strona powodowa podała, że w dniu 20 maja 2008 roku pozwana zawarła z (...) Bank spółką akcyjną z siedzibą we W. (dalej Bank) umowę numer (...), na podstawie której pozwana zobowiązała się do spłaty zadłużenia na zasadach i w terminie określonych w umowie oraz regulaminie. W związku z nie wywiązywaniem się przez pozwaną z zawartej umowy, Bank wypowiedział ją i wezwał pozwaną do uregulowania zaległości, co jednak nie nastąpiło. W związku z powyższym Bank na podstawie umowy z dnia 6 czerwca 2014 roku zbył na rzecz Funduszu przysługującą mu względem pozwanej wierzytelność, o czym pozwana została powiadomiona pismem z dnia 25 sierpnia 2014 roku i ponownie wezwana do zapłaty w dniu 15 stycznia 2015 roku, ponownie bezskutecznie. Na dochodzoną pozwem kwotę 22 391,02 złotych składają się: kwota 14 538,50 złotych z tytułu niespłaconego kapitału, odsetki umowne w kwocie 675,21 złotych, odsetki karne w kwocie 6 749,08 złotych oraz koszty windykacji w kwocie 428,23 złotych.

Mając powyższe na uwadze w dniu 12 lutego referendarz w Sądzie Rejonowym (...)wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwana wniosła sprzeciw podnosząc zarzut powagi rzeczy osądzonej. Wskazała, że roszczenie strony powodowej objęte jest już prawomocnym tytułem wykonawczym, który uzyskał wierzyciel pierwotny w sprawie o sygnaturze akt Sądu Rejonowego w N.I Co (...), na podstawie którego Komornik Sądowy w W. prowadził postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą Km (...), które wobec bezskuteczności egzekucji zostało umorzone. Wobec tego wniosła o uchylenie nakazu zapłaty i odrzucenie bądź oddalenie powództwa w całości oraz obciążenie strony powodowej kosztami procesu. Pozwana poddawała również w wątpliwość skuteczność umowy przelewu wierzytelności pomiędzy wierzycielem pierwotnym o powodem, wnosząc o zobowiązania strony powodowej do przedstawienia stosownych dokumentów.

Wobec skutecznego wniesienia przez pozwaną sprzeciwu od nakazu zapłaty nakaz ten utracił moc a sprawa została na mocy postanowienia z dnia 11 marca 2015 roku przekazana do Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim jako sądu właściwości ogólnej.

Ustosunkowując się do treści sprzeciwu strona powodowa podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wskazała, że tytuł wykonawczy, na który powołuje się pozwana stanowił bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez wierzyciela pierwotnego, który po nadaniu mu przez Sąd w sprawie o sygnaturze akt I Co (...) klauzuli wykonalności stanowił podstawę prowadzenia przeciwko pozwanej postępowania egzekucyjnego, w którym jednak żadna kwota nie została wyegzekwowana. Podniosła, że jako nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie mógł prowadzić egzekucji na podstawie pierwotnego tytułu wykonawczego i stąd wytoczenie powództwa było konieczne. Fundusz przedłożył również umowę cesji wierzytelności, złożenia której domagała się pozwana w sprzeciwie.

Okoliczności faktyczne w sprawie były między stronami bezsporne. Podczas rozprawy w dniu 29 stycznia 2016 roku pozwana przyznała, że zawarła umowę pożyczki z Bankiem, nie kwestionowała zasadności ani wysokości dochodzonego roszczenia, jak również legitymacji czynnej Funduszu. Potwierdziła również fakt wystawienia przez wierzyciela pierwotnego bankowego tytułu egzekucyjnego, który po nadaniu mu przez Sąd klauzuli wykonalności stanowił podstawę prowadzonej przeciw niej egzekucji komorniczej, która wobec całkowitej bezskuteczności została umorzona. Okoliczności te budziły również wątpliwości Sądu, a to wobec przedstawienie przez stronę powodową wyczerpującego i wiarygodnego materiału dowodowego w postaci szeregu dokumentów potwierdzających zasadność dochodzonego roszczenia.

Spór pomiędzy stronami dotyczył wyłącznie prawa w zakresie oceny czy w sprawie zachodzi negatywna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej.

Sąd rozważył, co następuje.

Podniesiony przez pozwaną zarzut powagi rzeczy osądzonej okazał się nieskuteczny.

Stan powagi rzeczy osądzonej (res iudicata) występuje w sytuacji kiedy o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa została już prawomocnie osądzona. Jest to jedna z tzw. negatywnych przesłanek procesowych, która jeśli wystąpi skutkuje odrzuceniem pozwu (art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.).

Ze stanem powagi rzeczy osądzonej mamy do czynienia kiedy spełnione są kumulatywnie trzy przesłanki: występuje tożsamość stron postępowania, tożsamość podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia oraz sprawa została prawomocnie osądzona. W niniejszej sprawie nie zachodzi stan powagi rzeczy osądzonej, gdyż dotychczas roszczenie strony powodowej nie było przedmiotem osądzenia, czyli prawomocnego rozstrzygnięcia sądu co do istoty sprawy.

Jak trafnie ujął to Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do uchwały z dnia 28 października 2010 roku w sprawie III CZP 65/10: „powaga rzeczy osądzonej jest atrybutem wyłącznie wyroków (art. 366 k.p.c.) oraz postanowień rozstrzygających istotę sprawy w postępowaniu nieprocesowym, a więc orzeczeń merytorycznych (art. 366 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.)”. Takim postanowieniem nie jest natomiast postanowienie Sądu o nadaniu klauzuli wykonalności, gdyż Sąd nie rozstrzyga nim o zasadności roszczeń powoda, a jedynie bada czy przedstawiony tytuł egzekucyjny – nie zawsze pochodzący od Sądu, może zostać zaopatrzony w klauzulę wykonalności. W postępowaniu klauzulowym

nie dochodzi zatem do merytorycznego rozpoznania sprawy cywilnej („osądzenia sprawy”). W oparciu o powyższą argumentację Sąd Najwyższy wprost w tezie powołanej uchwały wskazał, że: „w postępowaniu o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności nie ma zastosowania art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.” (Legalis). Stanowisko to jest ugruntowane i powszechnie akceptowane przez doktrynę i judykaturę.

Jeżeli chodzi o bankowe tytuły egzekucyjne, to przepis art. 786² § 1 k.p.c. wprowadza wprost ograniczoną kognicję sądu klauzulowego, stanowiąc, iż sąd bada jedynie w tym postępowaniu czy dłużnik poddał się egzekucji oraz czy roszczenie objęte tytułem wynika z czynności bankowej dokonanej bezpośrednio z bankiem lub z zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z tej czynności.

Z przywołanym wyżej ugruntowanym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa nie stoi w sprzeczności również przywołane przez pozwaną orzeczenie Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 31 lipca 2014 roku wydane w sprawie o sygnaturze akt III Ca 310/14, gdyż dotyczy ono całkowicie odmiennej sytuacji. W przywołanej sprawie Sąd Okręgowy uznał, że wystąpił stan powagi rzeczy osądzonej, uzasadniający odrzucenie pozwu, z uwagi na uzyskanie przez pierwotnego wierzyciela prawomocnego nakazu zapłaty. Zgodnie z art. 353² k.p.c. do nakazów zapłaty stosuje się odpowiednio przepisy o wyrokach. Dlatego też nie budzi wątpliwości stanowisko zgodnie z którym nakazy prawomocne nakazy zapłaty objęte są powagą rzeczy osądzonej, czemu zresztą dał również wyraz Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7 października 2010 roku, które zapadło w sprawie o sygnaturze akt I CZ 63/10 (Legalis). W orzeczeniu tym Sąd Okręgowy podjął natomiast jeszcze inne zagadnienie. Mianowicie odniósł się do tzw. prawomocności rozszerzonej orzeczenia sądu co do istoty sprawy. Stan powagi rzeczy osądzonej zachodzi bowiem co do zasady pomiędzy stronami danego postępowania. Niemniej jednak rozciąga się on również na następców prawnych pierwotnych stron postępowania.

W takiej sytuacji, tj. wówczas gdy uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego przeszły na inną osobę Sąd, stosownie do treści art. 788 § 1 k.p.c., nadaje klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

W powołanym przez pozwaną orzeczeniu Sąd Okręgowy stwierdził jedynie, że jeśli po powstaniu tytułu egzekucyjnego, czyli wydaniu merytorycznego rozstrzygnięcia Sądu co do istoty sprawy, dochodzi do przejścia uprawnień na inny podmiot (np. w drodze przelewu wierzytelności objętej tym tytułem), to nie uchyla to stanu powagi rzeczy osądzonej, a nabywcy wierzytelności – jeśli nie jest w stanie przedstawić dokumentów uzasadniających wydanie na jego rzecz w trybie art. 788 k.p.c. klauzuli wykonalności – pozostaje droga procesu o ustalenie w trybie art. 189 k.p.c. przejścia tych uprawnień.

W niniejszej sprawie taka sytuacja nie zachodziła, gdyż pierwotny wierzyciel nie dysponował tytułem wykonawczym w postaci prawomocnego orzeczenia sądu co do istoty sprawy, a jedynie tytułem egzekucyjnym w postaci wystawionego przez siebie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego przez sąd w klauzulę wykonalności.

W takiej sytuacji nabywca wierzytelności nie będący bankiem nie może uzyskać na podstawie art. 788 § 1 k.p.c. na swoją rzecz klauzuli wykonalności, ani prowadzić egzekucji w oparciu o pierwotny tytuł wykonawczy. Aby zatem realizować swoje uprawnienia z tytułu nabytej wierzytelności, podmiot taki musi wystąpić na drogę procesu sądowego, w celu uzyskania na swoją rzecz prawomocnego orzeczenia sądowego, które po nadaniu klauzuli wykonalności stanowić będzie tytuł wykonawczy, na podstawie którego będzie uprawniony do prowadzenia przeciwko dłużnikowi postępowania egzekucyjnego. W tej kwestii wielokrotnie wypowiedział się Sąd Najwyższy. Tytułem przykładu należy wskazać fragment z uzasadnienia wyroku z dnia 13 kwietnia 2011 r., wydanego w sprawie o sygnaturze akt V CSK 312/10 (LEX nr 864023): „Jak wynika z jednoznacznego w tym zakresie stanowiska Sądu Najwyższego, na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności może być prowadzona egzekucja tylko na rzecz banku, a nie na rzecz innej osoby (por. postanowienie SN z dnia 4 marca 2009 r., IV CSK 422/08, OSNC-ZD 2010 Nr 2, poz. 36; uchwała SN z dnia 16 marca 2006 r., III CZP 4/06, Biul. SN 2006 Nr 3, poz. 7; uchwała SN z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC 2005 Nr 6, poz. 98). Tym samym, na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego może być prowadzona jedynie egzekucja wierzytelności bankowej i tylko na rzecz banku, po nadaniu na

jego rzecz sądowej klauzuli wykonalności (por. wyrok SN z dnia 21 września 2005 r., V CK 152/05). W rozpoznawanej sprawie nabywcą wierzytelności nie był bank lecz fundusz sekurytyzacyjny. Wprawdzie w doktrynie i judykaturze wskazano, iż fundusze sekurytyzacyjne prowadzą zbliżoną działalność do działalności bankowej (por. uchwała SN z dnia 7 października 2009 r., III CZP 65/09), nie oznacza to jednak, że pozwala to na uzyskanie przez fundusz sekurytyzacyjny klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 KPC, gdy tytułem egzekucyjnym jest bankowy tytuł egzekucyjny. Wystawienie przez [... Bank] bankowego tytułu egzekucyjnego nie pozbawiło zatem strony powodowej legitymacji do dochodzenia należności od dłużnika [...] w związku z przeniesieniem praw [...]” Stanowisko to jest ugruntowane i w pełni akceptowane przez Sąd rozstrzygający niniejszą sprawę.

Na marginesie należy zauważyć, że również umorzenie egzekucji komorniczej nie wpłynęło na sytuację prawną pozwanej. Zgodnie z art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. postępowanie egzekucyjne umarza się w całości lub części z urzędu jeżeli jest oczywiste, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych. Umorzenie postępowania egzekucyjnego z powyższej przyczyny nie jest jednak jednoznaczne z wygaśnięciem zobowiązania strony pozwanej, a zatem wierzytelność ta mogła zostać skutecznie nabyta przez powoda.

Jak z powyższego wynika, w celu realizacji przysługujących mu jako nowemu wierzycielowi uprawnień, powód musiał – wobec braku dobrowolnej spłaty długu przez pozwaną – wytoczyć przeciw niej powództwo, a zarzut pozwanej okazał się całkowicie bezzasadny.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Ponieważ pozwana i Bank ustaliły w umowie pożyczki wysokość odsetek za opóźnienie w wymiarze czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, należało zasądzić na rzecz strony powodowej odsetki w umówionej wysokości, przy czym w związku z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2016 roku nowelizacji kodeksu cywilnego (ustawy z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U.2015.1830) zmieniającej m.in. art. 481 od dnia 1 stycznia 2016 roku zastrzeżono, iż odsetki te nie mogą przekraczać odsetek maksymalnych za opóźnienie w wysokości aktualnie obowiązującej.

Z powyższych względów Sąd uwzględnił powództwo w całości.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.c., zgodnie z zasadą, że strona przegrywająca powinna zwrócić koszty postępowania stronie wygrywającej. Na koszty, które poniosła strona powodową składały się: kwota 280 złotych tytułem opłaty od pozwu (art. 19 ust. 2 pkt 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, tekst jednolity: Dz. U. z 2014 roku, poz. 1025), wynagrodzenie reprezentującego stronę powodową radcy prawnego w wysokości 2 400 złotych (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013r. poz. 490 ze zm.) oraz kwota 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku (tekst jedn.: Dz.U. z 2015r. poz. 783 ze zm.).

Sekr./Proszę:

1. odnotować uzasadnienie;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pozwanej;
3. kal. 30 dni bądź z apelacją.